5 hurtige til ... Nina Rehn-Mendoza - Direktør for folkesundhed ved Nordens Velfærdscenter

Om rusmidler og den nordiske velfærdsmodel

I hvert nummer af STOF stiller vi fem aktuelle spørgsmål til personer, som varetager arbejde, der er relevant for indsatser og politik på rusmiddelområdet. I dette nummer handler spørgsmålene om rusmidler og den nordiske velfærdsmodel, og de er rettet til Nina Rehn-Mendoza, som er direktør for folkesundhed ved Nordens Velfærdscenter i Stockholm.

01.Hvad er Nordens Velfærdscenters opgave og formål, og hvilken rolle spiller rusmiddelområdet i jeres arbejde?

Nordens Velfærdscenter (NVC) arbejder under Nordisk Ministerråd (de nordiske landes regeringssamarbejde) med at forklare, udvikle og forsvare den nordiske velfærdsmodel. Vi arbejder bredt med social- og velfærdsspørgsmål, hvor vi sammenligner med - og lærer af - de andre nordiske lande, i forhold til hvordan vi håndterer udfordringer og finder innovative løsninger. Vi arbejder i øjeblikket på spørgsmål om integration, funktionsnedsættelse, ældre, børn og unge, velfærdsteknologi, demens samt folkesundhed. Det er under overskriften folkesundhed, at vi finder spørgsmålet om rusmidler og afhængighed. NVC har en lang tradition for at arbejde med alkohol- og stofbrug, tidligere som den selvstændige institution 'Nordiska Nämnden för Alkohol- og Drogforskning'. I dag arbejder vi med folkesundhed i bredere forstand, blandt andet i forhold til tobak, ludomani og sundhedsmæssige uligheder, men vi har stadig også fokus på rusmidler.

02.En del af jeres arbejde handler om at bygge bro mellem forskning og praksis. Hvordan gør I det på rusmiddelområdet?

Vi arbejder på at minimere kløften mellem forskning og praksis på to måder: For det første arbejder vi sammen med nordiske netværk af forskere, der leverer ny forskning, ofte i form af nordiske komparative studier. Dernæst forsøger NVC at bruge resultaterne i en mere populærvidenskabelig og praktisk form, der i højere grad henvender sig til praktikere, fx gennem publikationer eller ved at arrangere seminarer. For det andet har vi et særligt website (www.popnad.com), som informerer om ny forskning i Norden inden for stofbrug og blandt andet forklarer den forskning, der udgives i tidsskriftet 'Nordic Studies on Alcohol and Drugs'. På www.popnad.com kan du også finde artikler om relevante emner og nyheder vedrørende rusmiddelområdet fra hele Norden.

03.Kan du komme med et godt eksempel på, hvordan I har brugt viden og erfaring på rusmiddelområdet fra ét nordisk land og udbredt det til andre nordiske lande?

Sidste år arbejdede NVC med temaet ældre og alkohol, hvor vi kiggede på det stigende alkoholforbrug blandt den ældre del af befolkningen og de udfordringer, det medfører for eksempelvis ældrepleje i vores lande. Vi offentliggjorde en populærvidenskabelig publikation om dette problem i slutningen af året, hvor vi også kom med nogle anbefalinger. I begyndelsen af dette år har Socialstyrelsen i Sverige startet et projekt om alkohol og ældre, hvor input og anbefalinger fra denne publikation indgår. Det opfatter vi som en anerkendelse af, at det er lykkedes os at trænge igennem til en af vores vigtigste målgrupper.

04.Hvilke vigtige kulturelle forskelle og/eller ligheder kan der være mellem landene, som har betydning for Nordens Velfærdscenters arbejde?

I det nordiske samarbejde har vi altid gavn af både de ligheder og forskelle, der eksisterer mellem vores nordiske lande. Vi fremhæver lighederne, når vi sammenligner os med andre lande udenfor Norden, og når vi taler om grundlæggende samfundsstrukturer og rettigheder. Vores samfund bygger på fælles principper, som stadig eksisterer i vid udstrækning, og som er uafhængige af partipolitik. I vores projekter tager vi ofte vores forskelle til efterretning for at kunne foretage relevante sammenligninger og finde forskellige løsninger på velfærdsudfordringer, så vi kan pege på eksempler på social nytænkning. Vi er dog samtidig så tilpas forskellige, at vi kan finde forskelle i strukturer, fx kommuners beføjelser, men også med hensyn til praksis og politik.

05.Hvilke af Nordens Velfærdscenters fokusområder eller projekter vil i 2019 være særligt interessante for STOFs læsere at kende til?

Hjemmesiden popnad.com er som nævnt et godt sted at finde både nyheder og forskning om rusmidler i de nordiske lande, og for de mere forskningsorienterede vil jeg anbefale vores tidsskrift 'Nordic Studies on Alcohol and Drugs'. Med hensyn til nye eller aktuelle projekter, så går vi i gang med et om rusmidler og graviditet i 2019, hvor vi bl.a. ser på, hvordan der følges op på kvinder under graviditeten, hvordan det forholder sig med diagnoser, og hvilken støtte der tilbydes familier med et barn, der fx har FAS/FASD (føtalt alkoholsyndrom, red.).